

USTINAS GOUGHAS: VIEŠNAGĖ PROSENELĖS GIMTINĖJE ATMINTYJE IŠLIKS VISĄ GYVENIMĄ

Santa Kančytė. Justinas Goughas yra seminaristas iš Baltimorės arkivyskupijos, JAV, besiruošiantis kunigystei Popiežiškojoje Šiaurės Amerikos kolegijoje, Romoje. Šią vasarą jis atliko praktiką Dievo Gailestingumo šventovėje (Dominikonų g. 12) ir Vilniaus piligrimų centre. Kviečiame pažvelgti į Lietuvą ir Vilnių kaip Gailestingumo miestą Justino žvilgsniu.

Kodėl nusprendėte atlikti praktiką Lietuvoje, Vilniuje?

Būtų teisingiau sakyti, kad Vilnius mane pasirinko. Aš norėjau praleisti bent dalį vasaros Lietuvoje, nes mano šeimos šaknys lietuviškos – mano proseneliai atvyko į Ameriką iš Klaipėdos. Kai susisiekiu su Vilniaus arkivyskupija, nė neįsivaizdavau apie šio miesto sąsajas su šventąja Faustina ar pirmuoju Gailestingojo Jėzaus paveikslu – visiškai nežinojau, kas iš tikrųjų manęs čia laukia. Man buvo didžiulė staigmena išgirsti visus šiuos dalykus iš Vilniaus arkivyskupo Gintaro Grušo, kai jis pakvietė mane atvykti čia padirbėti. Esu labai dėkingas už šią galimybę.

Vilnius dažnai vadinamas Gailestingumo miestu, nors toks pavadinimas gali skambėti keistai, nes gailestingumas nėra daiktų ar vietų savybė. Ar susitikus ir pabendravus su žmonėmis Jums susidarė įspūdis, kad Vilnius iš tiesų yra Gailestingumo miestas? Kaip apibūdintumėte Vilnių pagal žmones, kuriuos čia sutikote?

Kai galvoju apie Vilnių kaip Gailestingumo miestą, kalbėti norisi apie

gailėstingumo darbus kūnui ir sielai. Man asmeniškai konkretus būdas, kuriuo pajutau Vilniaus ir jo žmonių gailėstingumą, buvo pats kvietimas pagyventi čia tuos kelis mėnesius, kai buvo pasirūpinta ir mano maistu, ir nakvyne. Dėkui Dievui!

Sakyčiau, tam, kad žmogus galėtų būti veiksmingas Dievo gailėstingumo įrankis, būtini du dalykai: kontempliacija ir veiksmas. Buvau tiesioginis liudytojas, kaip vilniečiai šiais dviem dalykais gyvena. Kadangi negali duoti kitam to, ko pats nesi gavęs, turime pirma patys patirti gailėstingumą, idant galėtume būti gailėstingi kitiems per gailėstingumo darbus. Mes patiriame gailėstingumą per maldą ir sakramentus. Susidūriau su gyvo tikėjimo bendruomene, susibūrusia Dievo Gailėstingumo šventovėje. Ši bendruomenė liudija turtingą kontempliatyvios maldos gyvenimą, kuriuo gali pasigirti Vilnius. Žmonės vos sutalpinančios šv. Mišios keletą kartų per dieną, visą dieną klausomos išpažintys, beveik kas valandą kalbamas Rožinis ir Gailėstingumo vainikėlis, galiausiai – nuostabus faktas, kad bet kurią dienos ar nakties valandą galima užėti ir adoruoti Švč. Sakramentą – atrodo, vilniečiai giliai į širdį priėmė ir stengiasi kasdien pasirinkti „geresniąją dalį“ – kaip Marija sėdėti prie Jėzaus kojų (plg. Lk 10, 38-42).

Kontempliacija turi vesti mus į veiksmą, todėl ir vilniečiai yra pasirengę ir trokšta išgirsti Viešpaties kvietimą būti gailėstingi kaip Tėvas (plg. Lk 6, 36) kasdieniame gyvenime. Per penkias savaites, kurias praleidau Vilniuje, aš daugelį kartų mačiau, kaip žmogus išsuka iš kelio, kad padėtų kitam: prašančiam valgyti benamiui, ieškančiam kelio turistui ar man – suprantančiam tik saujelę žodžių lietuviškai.

Vilnius tikrai yra miestas, kuriame Dievo gailėstingumas plačiai regimas. Ne tik ilgoje ir sunkioje miesto istorijoje, kai keletas režimų visomis jėgomis stengėsi, kad sunaikintų katalikų tikėjimą, kuris liko gyvas ir gilus, bet taip pat širdyse žmonių, visu savo gyvenimu liudijančių gailėstingumą.

Kuri vieta Vilniuje ar Lietuvoje paliko Jums giliausią įspūdį?

Reikėtų paminėti dvi vietas. Pirmoji yra Klaipėda – miestas, kuriame gyveno mano proseneliai ir iš kurio apie 1935-uosius į Ameriką išvyko mano prosenelė Alberta. Artėjant Antrajam pasauliniam karui, ji drąsiai išvyko viena, be šeimos, ieškodama prieglobsčio Jungtinėse Valstijose, Baltimorėje (prosenelė turėjo Amerikos pilietybę – buvo gimusi JAV, nes anksčiau čia kurį laiką gyveno jos tėvai). Po

pasitraukimo į Valstijas ji nebematė nė vieno iš savo artimųjų iki pat 1992 m., kai, žlugus Sovietų Sąjungai, aplankyti atvyko brolis. Stovėti galbūt lygiai toje pačioje prieplaukoje, iš kurios prieš 81-erius metus išvyko mano prosenelė, ir suvokti, kad esu pirmasis iš jos palikuonių, vėl palietęs Lietuvos žemę, – mane ši patirtis giliai sujaudino ir išliks visam gyvenimui.

Antroji vieta – tai Dievo Gailestingumo šventovė ir apskritai visos vietos, susijusios su pirmuoju Gailestingą Jėzaus atvaizdu ir šiuo pamaldumu. Paveikslas buvo nutapytas tikriausiai tais pačiais metais, kai mano prosenelė pasitraukė į Ameriką, todėl jaučių intymų ryši tarp šių dviejų dalykų: paveikslo ir mano giminės šaknų. Tikiu, kad ir viena, ir kita yra Dievo Apvaizdos ir gailestingumo išraiška. Kaip Dievas saugojo mano šeimą ir daugelį kitų šeimų XX amžiaus vidurio negandose, taip Jo mylintis žvilgsnis globojo Sūnaus atvaizdą, kad šiandien jis mums primintų tą svarbią žinią, jog Jo gailestingumas tveria per amžius (plg. Ps 136).

Katalikybė yra visuotinė, tačiau vis dėlto kiekviename krašte ji įgauna savitą bruožų, ypač kalbant apie liaudies pamaldumą. Ar pastebėjote kokių nors išskirtinių lietuviško pamaldumo bruožų? Ko iš lietuvių galėtų pasimokyti čia atvykstantys piligrimai? Ko lietuviai galėtų pasimokyti iš atvykstančių piligrimų?

Svečio akims labiausiai išsiskirianti lietuviško pamaldumo ypatybė, sakyčiau, yra votų daugybė įvairiose šventose vietose. Dažniausiai širdies, taip pat kojos, rankos ar net plaučių formos sidabrinės plokštelės gausiai puošia beveik visas Lietuvos bažnyčias, ypač žymiausius paveikslus ir ikonas. Jie simbolizuoja padėką Dievui už pagalbą ir malones, gautas per maldą. Imi galvoti apie visas tas neįtikėtinas atsivertimo ir pagijimo istorijas, kartais – tikrus stebuklus, kurie slepiasi už kiekvieno iš šių votų.

Ši pamaldumo praktika gali mus, užsieniečius, pamokyti dviejų dalykų: suvokti, kokia nepaprasta užtarimo maldos vertė ir kad turime būti Dievui dėkingi už viską, ką Jis dėl mūsų daro – už išmelstus dalykus ir už tai, ko neprašėme. „Per maldą daugiau dalykų yra pasiekama, nei šis pasaulis gali įsivaizduoti“, – kartą parašė Alfredas Lordas Tennysonas. Šie votai primena, kad reikia melstis, tačiau kartu ir tai, jog tinka dėkoti Dievui už visa gera, ką esame gavę. Mes už viską dėkojame, nes viskas yra malonė.

Nesakau, kad, pavyzdžiui, amerikiečiai nesimeldžia ar nedėkoja Dievui, tačiau

mus tokia pagunda gali ištikti, nes mūsų kartai nereikėjo kovoti už savo tikėjimą ar praktikuoti jį pogrindžio sąlygomis, kaip teko lietuviams ir kitiems. Galėtume daug išmokti iš ne tokių senų Lietuvos įvykių.

Keliaujant po skirtingas šalis vienas dalykas man visada atrodė nuostabus: nesvarbu, kokioje vietoje esi ar kokia kalba ten kalbama, gali būti tikras, kad per Mišias suprasi bent vieną žodį – „Amen“. Šis žodis ženklina mūsų kaip Bažnyčios vienybę, kylančią iš vieno tikėjimo. Tai žodis, kuris išeina pro mūsų lūpas prieš pat priimant Šventąją Komuniją. Ko galėtų išmokti ir Lietuvą lankantys piligrimai, ir patys lietuviai, tai tas vienybės ir įvairovės apstumas, kuriuo palaiminta mūsų Bažnyčia. Taip pat ir to, jog visuomet turime galvoti – kai meldžiamės ir kai veikiame – ne tik apie vietinę Bažnyčią, bet ir apie visuotinę Bažnyčią visame pasaulyje.

Kokią žinią parsivešite iš Lietuvos?

Besitęsiant Gailestingumo metams, tikiuosi tiems, kuriuos sutiksiu Romoje, kur tenka lydėti piligrimų grupes pro Šv. Petro bazilikos Gailestingumo duris, papasakoti apie unikalų vaidmenį, kurį Vilnius atliko šv. Faustinos ir pal. Mykolo Sopočkos istorijoje. Bet labiausiai tikiuosi, kad šios vasaros patirtis, Dievui padedant, bus vertinga mano kunigiškai tarnystei ateityje. Per šią tarnystę galėsiu kitiems padėti patiems atrasti ir pajusti Lietuvos religinio gyvenimo istorijos ir šių šventų žmonių liudijamą amžiną ir visa pranokstantį Dievo gailestingumą, visuomet mums prieinamą per sakramentus.

Bernardinai.lt